

i Ze sborových akcí

Út	14. 4.	14:30	setkání starších věkem
Út	14. 4.	19:30	Biblická hodina (Důležité biblické texty - Epištola Korintským)
St	15. 4.	19:00	Setkání Křesťanské akademie: Prof. ThDr. Petr Pokorný DrSc., Dr. h. c.
Ne	19. 4.	9:30	bohoslužby (E. Čášková)
Út	21. 4.	14:30	setkání starších věkem
Ne	26. 4.	9:30	bohoslužby (E. Čášková)
Út	28. 4.	14:30	setkání starších věkem
Čt	30. 4.	18:00	schůzka učitelů nedělní školy
Ne	3. 5.	9:30	bohoslužby (E. Čášková)
Út	5. 5.	14:30	koncert nejen pro starší věkem (E. Pavlu - soprán, P. Goodson - klavír)
Út	5. 5.	16:30	schůzka křesťanské služby
Ne	10. 5.	9:30	bohoslužby (E. Čášková)
Po	11. 5.	19:00	schůzka hospodářské komise
Út	12. 5.	14:30	setkání starších věkem
Čt	14. 5.		zahájení synodu
Ne	17. 5.	9:30	bohoslužby (E. Čášková)
Út	19. 5.	14:30	setkání starších věkem
St	20. 5.	19:00	Setkání Křesťanské akademie: doc. Jiří Mrázek Th.D.
Čt	21. 5.	19:00	schůzce staršovstva
So	23. 5.	8:00	do 17:00; školení dobrovolníků ÚCK
Ne	24. 5.	9:30	Svatodušní neděle - bohoslužby s Večeří Páně (E. Čášková)
Út	26. 5.	14:30	setkání starších věkem
Pá	29. 5.	18:15	Noc kostelů

Případné změny v programu po uzávěrce Hroznu lze najít na sborových webových stránkách <http://vinohrady.evangnet.cz>, které jsou pravidelně aktualizovány.

Hrozen *vinohradského evangelického sboru* vychází přibližně jednou za měsíc. Redakční uzávěrka je vždy 20. každého měsíce. Redakční kruh tvoří *Matěj Cháb, Jakub Rais, Jana Šarounová, Barbora Uličná a Adelaída Wernischová*. Jazykové korektury: *Jana Šarounová*. Tiskovou verzi programem \LaTeX 2 ϵ připravuje *Jan Mach*, internetovou *Jan Šaroun*. Adresa na internetu: <http://vinohrady.evangnet.cz/hrozen>. Příspěvky, reakce či dotazy posílejte na adresu sboru (Korunní 60, 120 00 Praha 2 – Vinohrady, tel. 224 253 550, e-mail: fsvinohrady@volny.cz) nebo přímo redaktorům. Určeno jen pro vnitřní potřeby vinohradského sboru. **Neprodejně.**

Křížová cesta s kalichem na Petříně

Obsah

ANO a NE – Vzpřímená chůze toho, kdo kráčí v pravdě.	2
Rozloučení s MUDr. Vojtěchem Zikmundem	5
Neznámý vojín	10
Jan Hus z pohledu jednoho francouzského katolického laika	12
Kázání Jana Husa na Neděli velikonoční	14

ANO a NE – Vzpřímená chůze toho, kdo kráčí v pravdě.

Kázání Matthiase Kriega 12. 4. 2015; Jonáš 1,4–9

Milí bratři a milé sestry

Znáte ten druh lidí, kterým se říká *alelidé*? Je to často se vyskytující poddruh hominidů. *Alelidé* umějí sice chodit vzpřímeně jako všichni primáti. Oni to ale vždy nečiní, a člověk to často ani nepozoruje. Opravdu jste o *alelidech* ještě nikdy neslyšeli? Doma v Curychu znám některé z nich i jménem. Jsem si jist, že existují i v Marburgu. V případě Prahy to vím dokonce docela přesně. Dlouho předtím, než jsem poznal vás, kteří zde teď sedíte, poznal jsem se někoho, kdo tady na Vinohradech bydlel. Jeho dům ještě stojí a stane se v příštím roce museem. Praha 10 část tohoto domu 23. září 2013 koupila. 9. ledna 2015 by mu bylo 125 let: *Karel Čapek*, jehož novinářské texty Na břehu dnů už dlouho miluji, zejména onen z roku 1934, *O alelidech*. Rád vám něco z nich přečtu:

Alelidé, to je takový zvláštní druh lidí, kteří ke všemu, s čím se setkají, mají nějaké „ale“, nějakou výhradu. Jejich řeč není „ano, ano“ ani „ne, ne“, nýbrž „ano, ale“ nebo „ne, ale“.

Kdybyste jim řekli, že dvakrát dvě jsou čtyři, odpovědí vám na to pohotově a s jakousi převahou: „Ano, ale dvakrát tři, pane, je šest.“ Načež od vás odejdou s uspokojením, že se nedali a že to vaše tvrzení uvedli, jak se říká, na správnou míru. Kdybyste si oddychli, že už se, chválabohu, trochu dlouží den, namítnou něco na způsob: „Ano, ale tím se jistě hospodářská mizerie nezlepší.“

Kdybyste se z nějakých naléhavých důvodů pohoršili, že Petr je zloděj a huncút, odpovědí: „Ano, ale tamhle Capl

není o mnoho lepší.“

A tak dále.

To je ten druh *alelidí*, kteří jsou i vám všem známi: Bez *ale* nemohou říci ani *ano* ani *ne*. Říci dvakrát za sebou *ano* nebo *ne*, to už vůbec nedokáží. Stále před sebou tlačí to silné ale, jako posuvná loď na řece před sebou sune člun zatěžkaný nákladem.

Stále mají před svou přídí nepřehlédnutelnou vlnu, to *ale*, jako potlačení všeho, co by je mohlo vést kupředu. Nikdy nemohou něco nechat tak, jak to je, ne, oni musejí téměř nutkavě přinést nějakou námitku, jako kdyby na novém klavíru zůstala nalepena cenovka. Nikdy nemohou překrásnou hudbu nechat doznít, ne, oni musejí notoricky vyslovovat kritiku o slyšeném, jako by to hudební dílo teprve jejich výroky bylo dobré nebo špatné. *Alelidé*, jak popisuje Čapek, se necítí jen důležití, ne oni se považují za ještě důležitější: důležitější než vědění, že dvakrát dvě jsou čtyři, důležitější než radost, že už přichází jaro, důležitější než problém, že je někdo lump.

Skutečnosti, city, starosti: nic není dost důležité, stále a vždy je to *ale* těmto *alelidem* důležitější. Sedí všude jako klín ve dveřích, které chce člověk právě zavřít. Bují jako houba na dortu, který se právě skvěle povedl. Hlodají jako červ v biedermeierovské židli, kterou někdo zdědil.

Alelidé nemohou být bez výhrad, a právě proto jsou nesvobodní: Oni musejí vždy všechno muset. *Alelidé* se nedokáží beze zbytku oddat, a právě proto také nejsou šťastni: Neustále se distancují. *Alelidé* nemohou nic dokončit bez kudrli-

Adopce na dálku aneb „Kolektivní matka“

Náš sbor „adoptoval“ od roku 2004 několik dětí. Nejdříve to byl chlapec George z Ugandy (do roku 2010), v roce 2005 přibyla Kalpana Gali z Indie (tuto dívku sponzorujeme dosud). Od roku 2010 jsme jeden rok podporovali Joefreye z Ugandy a od roku 2011 Fionu Lunkuse, rovněž z Ugandy. Korespondenci zařizuje Michal Janeček ml.

Fiona začala před třemi lety studovat technický institut v Malongwe, kde se postupně vyučila na kadeřnici. V průběhu let jsme si vyměňovali dopisy v intervalu 3–4 měsíců, průměrně tedy 4 ročně. Vždy to vyšlo na období Vánoc, Velikonoc, prázdnin a přelomu podzimu a zimy. Fiona v každém dopisu projevovala velkou vděčnost, díky a posílala všem členům sboru své pozdravy. Průběžně také přikládala k dopisům kopie svých studijních výsledků, vždy byly vždy více než uspokojivé. Zkoušky a testy plnila podle všeho

vždy svědomitě a na výbornou. V posledním dopise napsala, že zdárně zakončila a splnila závěrečné zkoušky a stala se z ní certifikovaná kadeřnice. Všechny moc zdraví, děkuje a přeje mnoho zdraví, úspěchů a Boží lásky. Fiona je nyní soběstačná, máme z toho všichni radost. Naše podpora tímto skončila (pro vaši informovanost – roční příspěvek byl 7000 Kč, na Kalpanu ročně přispíváme 4900 Kč).

Minimálně těchto 7000 Kč nám bude „přebývat“. Je nyní na vás, kteří přispíváte, jestli budeme „adoptovat“ další dítě, nebo jestli podpoříme česko-ugandskou nemocnici. Prosíme, dejte nám vědět svůj názor. Pokud by někdo další z našeho sboru rád pravidelně přispíval, informujte se u sborové sestry. Všem, kteří se na Adopci podílíte, patří velký dík.

Michal Janeček a Jarmila Raisová

Česká křesťanská akademie

Setkání ČKA 17.3. v našem kostele mělo exkluzivního hosta. Prof. Jiří Grygar znovu dokumentoval, proč je tak nesmírně populární. Téma Věda a víra pojal jako velkou obhajobu víry. Zajímavostí byla i zmínka o vědecky nepřesné obhajobě Galileo Galilea před koncilem, kdy pro obhajobu své teze zvolil nesprávné argumenty. Osvětлил i velký význam Prahy–Tycho de Brahe a zejména Johannes Kepler, který přesvědčivé důkazy o fungování sluneční soustavy našel.

Centrem přednášky bylo konstatování, že světová věda, která se na konci 19. století sebevědomě domnívala, že

vše je vysvětleno a že zná odpověď na všechny otázky, dochází k poznání, že jsou zde hranice lidským rozumem těžko překročitelné. I proto je křesťanská víra nadějí a má i v naší současnosti nezastupitelné místo.

V diskusi vystoupil Petr Pokorný a Jiří Zajíc, kteří o komplikovaném vztahu vědy a církevních dogmat pohovořili z pohledu protestantské i katolické teologie.

Na příštím setkání 15.4. v 19 hod. promluví Petr Pokorný. Tématem bude *Bible nečekaně aktuální*.

Radoslav Kvapil

nou českého původu požádali papeže Benedikta XVI, aby plně rehabilitoval Jana Husa při jeho návštěvě Prahy v září roku 2009 a pak i dvěma dopisy zaslány do Vatikánu. Ty však zůstaly bez odpovědi. I přes snahu kardinála Berana v roce 1962 o sblížení názorů římskokatolické církve a české občanské společnosti, která požaduje plnou rehabilitaci Jana Husa. Ani potom při Římském mezinárodním sympoziu o Mistru Janu Husovi v roce 1999, kterého se zúčastnil i prezident Václav Havel a při kterém papež Jan Pavel II. pronesl povzbudivá slova o Janu Husovi, neposunula se otázka jeho rehabilitace nijak vpřed. Přesto je tato revize důležitá a nepostradatelná. I když nás od procesu s Janem Husem dělí již šest století, ani Vatikán nemůže donekonečna nepřizná-

vat praktiky a omyly, tak jako to nemohl činit ani komunistický režim o procesu s Rudolfem Slánským v roce 1952.

Myslím, že nejen v Čechách, ale i v celém křesťanském světě by mohla významně posloužit k osvětě o Janu Husovi nejen různá symposia a konference, které by se jeho odkazem zabývaly, ale i poměrně netradiční a možná i atraktivní forma turistické cesty z Čech, nejspíše z hradu Krakovce, po stopách Jana Husa do Kostnice. A jsem rád, že se taková cesta již připravuje a po víceletém přípravném období bude u příležitosti letošního Husova jubilea poprvé realizována v plném rozsahu.

Renaud Artru La Terrasse

38660 Francie renaud.artru@laposte.net

Kázání Jana Husa na Neděli velikonoční

Když uplynula sobota, Marie z Magdaly, Marie, matka Jakubova, a Salome nakoupily vonné masti, aby ho šly pomazat. Brzy ráno prvního dne po sobotě, sotva vyšlo slunce, šly k hrobu. Říkaly si mezi sebou: „Kdo nám odvalí kámen od vchodu do hrobu?“ Ale když vzhledly, viděly, že kámen je odvalen; a byl velmi veliký. Vstoupily do hrobu a uviděly mládence, který seděl po pravé straně a měl na sobě bílé roucho; i zděsily se. Řekl jim: „Neděste se! Hledáte Ježíše, toho Nazaretského, který byl ukřižován. Byl vzkříšen, není zde. Hle, místo, kam ho položily. Ale jděte, řekněte učedníkům, zvláště Petrovi: 'Jde před vámi do Galileje; tam ho spatříte, jak vám řekl.'“

(Marek 16, 1–7)

Hle, způsobil milý Spasitel, aby jeho zmrtvýchvstání bylo skrze ženy jiným

ohlášeno, takže své matce dříve, jakož za to máme, ač evangelium nepovídá, ukázav se, jiným ženám se ukázal, aby skrze ně jiným jeho zmrtvýchvstání bylo oznámeno, proto, že jakož méně než apoštolé pochybily, taktéž aby dříve o jeho zmrtvýchvstání věduce, jim je ohlásily. Nu kněží! Když v následování Krista pochybíte, napomenou-li vás ženy, mile přijměte. Jáť chci rád přijmout, kdykolivěk mě babka čemu dobrému, a zvláště abych byl dobře živ, naučí. Ale druzí mají za bláznovství, aby ženy dobré jich káraly neb čemu dobrému naučily, jakož učedníci Kristovi, co jim svaté ženy o Kristovi z jeho přikázání pravily, to oni za bláznovství měli, jakož dí sv. Lukáš v kapitole 24.

Vybral Pavel Filipi

nek, a právě proto nenajdou nikdy klidu: mají vždycky poslední slovo.

Ano, už to prozařovalo mými řádky, a vy jste to jistě už dávno poznali: *Alelidé* jsou vlastně dosti ubozí lidé: nesvobodní, nešťastní, bez klidu. Být nezaujatý, umět milovat, smět mlčet: To všechno oni neznají a o to přicházejí. *Alelidé* umějí sice chodit vzpřímeně jako všichni primáti. Zřídka kdy to ale činí, jak jsme právě poznali. Ten, kdo tak nadřazeně vystupuje, zdánlivě tak duchapřítomně, je ve skutečnosti dosti malomyslný a shrbený. To jeho ale ho tíží jako železná koule. Tíží ho na duši. Je zajatec! Čí?

Biblický Jonáš je zřejmě také takový *alečlověk*. Vzpomínáte si na epizodu v textu našeho čtení: Loď odjela, vzrývá se bouře, vzniká panika. Námořníci se modlí ke svým bohům, odhazují balast přes palubu. Kapitán spěchá k Jonášovi, prosí ho o modlitbu u jeho Boha. Los má rozhodnout, los padne na Jonáše. Nyní chtějí o něm vědět víc, prosí jej o vyznání. A opravdu, Jonáš jedno cituje, tak jak se ho naučil:

*Jsem Hebrej a bojím se Hospodina, Boha nebes, který učinil moře i pevninu. Kde je tady prosím to ano–ale nebo to ne–ale? Myslím, že celá Jonášova kniha je jediné ano–ale: Ano, jsem prorok, ale nečiním, co mám za úkol. Ano, vydávám se na cestu, ale ne na východ. Ano, přiznávám se k Bohu, ale utíkám od něj. Neboť právě proto vstoupil Jonáš na loď: Chce do Taršíše, až na úplný západ, protože také nechápe svého Boha jako Boha, který vládne i nad moři. Na západě prý tento Bůh není a moře neovládá. Jonáš, tento *alečlověk*, říká ano, jedná však jako *ale*. Jonášovo ano–ale stojí přesně mezi slovem a činem: Vyznání, které se sice říká, ale kterému se vlastně nevěří. Ta-*

*kový je ten *alečlověk ve svém postoji*. Jeho *ale* není slyšet, jenže je velmi dobře vidět. Beze slov říká to, co se slovy neodvažuje vyslovit. Čapek popisuje s mrknutím oka tohoto verbálního *alečlověka*, Jonáš není méně ironický než ten neverbální protiklad.*

To také určitě znáte, tento příkrý protiklad: Tučné *ano* svých představ a slabé *ale* všedního dne. Rychlé *ano* ve volebních zápasech a poté váhavé *ale*. Patetické *ano* v sále na parketě a smutné *ale* na ulici. Jistě jste to už také všechno slyšeli: Nedělní promluvy, jejichž rétorika už v pondělí neplatí. Silvestrovské sliby, které o Novém roce po ránu vyhořely. Průpovědky u hospodského stolu, jež příští den vyžadují aspirin. Jonáš, tento poddruh neverbálních *alelidí*.

Co tomu říká Ježíš? Mnozí z vás, milé sestry a milí bratři, si asi už pomysleli, jestli ten pan farář ještě k textu kázání dojde? Jistě, tady je, Ježíš podle Čapka a Jonáše:

Vaše slovo buď „ano, ano – ne, ne“; co je nad to, je ze zlého.

Téměř okřídlená slova z kázání na hoře. Matouš tam tu obsáhlou řeč napsal po dlouhém přemýšlení. Ten známý citát patří do řady šesti antitezí. Všech šest má stejný dialektický trojkrok. „*Bylo řečeno*“ signalizuje ten první krok, tu tezi: Vždycky se jedná o nějaké etické pravidlo tradice. „*Já vám ale říkám*“ signalizuje ten druhý krok, tu antitezi: Ježíš pravidlo tradice radikalizuje, anebo ho úplně ruší. Ten třetí krok, *syntéza*, následuje pak bez úvodu. To okřídlené slovo je syntéza u tématu přísaha. Teze zní: *Nebudeš křivě přísahat*. Antiteze: *Já vám však pravím, nemáte vůbec přísahat*. Syntéza obou, teze stejně jako antiteze, je náš text:

Vaše ano buď ano a vaše ne buď ne; co je nad to, je ze zlého.

Ježíš tady odmítá *alelidi*, verbální i neverbální. On není proti lidem, ale proti způsobu toho *ale*. A to také ne vždy, ale jistě v tomto jednom případě, v případě pravdy: U přísahání se jedná přece o pravdu. Bůh je volán jako svědek pravdy.

To Ježíš odmítá a v tom je radikální: Když jde o pravdu, nemůže být žádných námitek. Pravda nesnese žádné *ale*. Je buď pravdivá, nebo nepravdivá, nic třetího neexistuje. Pravda, která je jen trochu pravdou, pro Ježíše neexistuje.

Alelidé jsou, avšak není žádná *alepravda*. Proto není pravda nic pro *alelidi*, a obráceně. Před pravdou se nelze schovat. Ani za Pánem Bohem a jeho voláním. Kdo se schovává, je v podezření, že neříká pravdu. Kdo přísahá, dělá se podezřelým. Kdo usiluje o pravdu, netaktizuje. Už vůbec ne tím, že Boha takticky vkládá a používá.

Proč je Ježíš v otázce pravdy tak radikální? Protože pravda je měnou, kterou se platí dobré vztahy. Dobré vztahy mají svoji cenu, a tou je pravda. Pravdu ve vztazích potom nazýváme pravdivost. Kdo pravdu do vztahů nechce investovat, bude muset bojovat s výhradami, až se sám vyčerpá. Kdo chce mít dobré vztahy bez ceny pravdy, prohraje je velmi rychle, až už nebudou mít cenu ani pětníku. *Alelidé* jsou slabí ve vztazích. Ježíš si však přeje, aby člověk byl ve vztazích silný, aby v nich stál dokonce trojnásobně silně: ke svému Bohu, ke svému bližnímu, k sobě samému. Nezatížený žádným *ale*. Osvozený a pravdivý. Bez zla tohoto *ale*.

Proč? Ježíš sám je Boží bezvýhradné *ano* k lidem. On je pro mne Boží pravdou, Božím životem, Boží cestou. Tak usiluje

o toto bezpodmínečné *ano* jednoho ke druhému. Člověka k sobě, ke svému bližnímu, k Bohu. Nezaujatý, milující, klidný. Šťastný bez jakéhokoliv *ale*.

Milé sestry a milí bratři, Vinohrady budou jednou z obcí Tripolis. Proto jsme tu dnes u vás jako hosté. Proto smím zde u vás kázat. Dobrodružství jednoho vztahu začíná. Lidé z Prahy, Marburgu a Curychu se setkají. Být dnes protestantem ve třech městech a třech zemích, jak to jde po šesti stech nebo pěti stech letech? Já myslím, že jen dobrými vztahy. A tvrdím, že jen s častými *ano* a *ne* a pokud možno bez *ale*. Od Čapka jsem přeletěl k Jonášovi, od Jonáše k Ježíši, jistě si mezitím kladete otázku, jak ten pan farář létá z Prahy do Curychu. S Huldrychem Zwinglim samozřejmě, našim curyšským reformátorem. Ten psal v roce 1523 *o Božské a lidské spravedlnosti* a tam nestojí nic o Čapkovi a Jonášovi, ale o Ježíši.

Bůh zakazuje přísahání a žádá od nás, abychom byli tak spolehliví, aby to ano-ano a ne-ne bylo beze všech přísah. On sám je také takový. Neboť dřív pomine nebe a země, než aby se jedno z jeho slov nevyplnilo. To zjišťujeme denně. On sám je také takový, říká Zwingli. Být spolehlivý jako Bůh, to je etické očekávání.

K pravdivosti přistupuje u Zwingliho spolehlivost. Kdo v pravdě žije, může být pravdivý i spolehlivý. Pravda v něm spočívá a neopustí ho. Člověk, jenž nezná *ale*, je spolehlivý. Je vzpřímený. *Ano je ano a ne je ne*. Vztah se zdaří.

Toto, věřím já, je církev společnosti dlužná, v Praze jako v Marburgu, v Marburgu jako v Curychu: *Ano*, jež je *ano*, *ne*, jež je *ne*. Pravdivost a spolehlivost. Vzpřímená chůze toho, kdo kráčí v pravdě.

klady knih z jiných jazyků. Snad nejvýznamnější je kniha od Jeana Bouliera „Jean Hus“, která vyšla v roce 1958 v nakladatelství Complexe v Bruselu a má 306 stran. Jean Boulier je francouzský jezuitský kněz, který měl potíže se svými nadřízenými, protože se během války v roce 1941 postavil proti vichystickému antisemitismu, pak se připojil k hnutí kněží–dělníků (odsouzeným Římem–Vatikánem) a k Hnutí za mír, což bylo důvodem k tomu, že mu bylo odňato kněžské svěcení (podobně jako Janu Husovi před tím, než byl upálen). Po deseti letech byl však znovu ustanoven knězem. Zřejmě je to jeho odsouzení, které ho motivovalo k tomu, že napsal tuto pozoruhodnou, pečlivě zdokumentovanou knihu. Obhajuje myšlenku, že Jan Hus stejně jako Jana z Arcu je nevinný, že by měl být rehabilitován a považován za mučedníka. Hus byl odsouzen muži, které nyní římskokatolická církev považuje za kacíře, a Boulier tvrdí, jak to hlásal papež Lev XIII, „že historik necouvá před žádnou pravdou.“ Jean Boulier také připomíná, že největší francouzský spisovatel Victor Hugo pojal Jana Husa jako jednoho z hrdinů v jedné své poémě „Nejvyšší soucit“.

Další pozoruhodná práce, nad kterou by se měli zamýšlet inkvizitoři kurie, je rozsáhlé dílo „Kacířství Jana Husa“, které sepsal v roce 1975 benediktin De Vooght, profesor teologie na universitě v Lovani (1032 stránek). Díky svému postavení, nemá De Vooght tu svobodu jako Boulier, aby vyjádřil, co by chtěl po Vatikánu, ale dobře poukazuje na nedostatek objektivnosti žalobců Jana Husa a nakonec píše na straně 517 „*Doufejme, že den po dni se najde více katolíků, kteří nebudou ignorovat skutečnost, jaký skvělý*

křesťan byl Jan Hus, a že přijde den, kdy Vatikán zruší rozsudek kostnického koncilu a nespravedlivé a chybné vyjádření proti Husovi, které tehdy koncil zaujal. K takovému názoru nás opravňuje dnešní doba, která je otevřená přesnému a objektivnímu poznání historie, a kdy se každým dnem zmenšují rozdíly mezi jednotlivými křesťanskými vyznáními.“ Tím je řečeno vše.

První knihou, kterou jsem o Janu Husovi četl, je úžasné dílo Amedea Molnára, které vyšlo ve francouzském překladu v nakladatelství „Les Bergers et les Mages“ v roce 1978 (268 stran). Je psáno přesvědčivě člověkem, na kterého nepůsobil žádný nátlak a žádné hierarchická omezení jako na předchozí dva autory. Také jsem ocenil knihu „Jan Hus“ od katolického novináře Jeana Puyo, která vyšla v nakladatelství Desclée de Brouver v roce 1998 (187 stran). Se zájmem jsem se seznámil i dalšími knihami o Janu Husovi, které vyšly ve francouzštině: „Jan Hus a tradice husitů“ od Josefa Macka, která vyšla v Paříži roce 1973 (390 stran), a „Jan Hus, bojovník Boží“ od Pavla Roubíčka a Josefa Kalmera, která vyšla v Neuchatelu ve Švýcarsku v roce 1951.

Tato četba mě naplnila touhou po poznání pravdy, vůlí pracovat pro ekumenismus a samozřejmě jsem se stal i velkým obdivovatelem Mistra Jana Husa, který správně pochopil a hlásal učení Ježíše Krista. Chtěl bych přispět k tomu, aby byly všeobecně známé jeho myšlenky i jeho příkladný život. V Evropě, kde v současné době křesťanství upadá, to není snadné. 600. výročí jeho smrti by mělo být impulzem k poznání tohoto příkladného Evropana a jeho učení, které je stále platné a stále aktuální. I to bylo smyslem toho, že jsme spolu s mojí že-

selství, které nechal na náhrobní kameny neznámých vojínů vytesat Rudyard Kipling. Stejně jako neznámí vojáci jsme i my Božím dílem a stejně jako oni žijeme v naději, že nás Bůh zná jménem. V tom jsme si podobní s kostmi ze slavkovských polí i s těly ležícími pod nápisem „Známyť je Bohu“ v tom si s nimi můžeme říci: „Jsme jedné krve, ty i já“.

Na samém severu Francie, kousek do Lille je městečko Haisens. U něj, na britském vojenském hřbitově, stojí náhrobní kámen, který nese jméno Johna Kiplinga, v malé skupince jsou ještě tři další kameny, s třikrát opakovaným nápisem:

Známať jsou Bohu“. Jestli někdy pojeďte kolem, zastavte se a vzpomeňte si, kde vzal naději jeho otec, který mnohé z nás provedl od šedo zelených vod africké řeky Limpopo přes indickou džungli až po poznání, kdy se stávají ze synů mužů. A neznámým vojínům, i tomu, co padl u Zborova a na Vítkově ho strážil Jan Žižka, můžete pošeptat, že nejsou zapomenutí ve smrti, že se kameníci spletli, když to tak vytesali. Pan Kipling nám připomněl, že pro ně platí: jejich jména zná Bůh, a v **Kristu všichni** dojdou života.

Matěj Cháb

Jan Hus z pohledu jednoho francouzského katolického laika

Ve francouzsky mluvících zemích, snad s výjimkou Ženevy, jsou život a dílo Jana Husa ve skutečnosti jen málo známé. Když jsem se na Jana Husa zeptal jednoho mladého katolického kněze z mé farnosti poblíž Grenoblu, řekl mi, že o něm nikdy neslyšel. Ačkoliv i já jsem vystudoval vysokou školu, byl jsem informován jen o Johnu Viklefovi a o Martinovi Lutherovi. O Janu Husovi jsem až do Vánoc v roce 1975 nic nevěděl. Tehdy jsem byl poprvé v Praze. Částečně se to dá vysvětlit dominancí románského katolicismu ve Francii, ale také slabším historickým povědomím většiny Francouzů. Od poloviny 20. století se děti ve Francii dějepis prakticky neučí. Není to maturitní předmět. Ve školních osnovách se doba evropského středověku probírá v páté třídě (tj. ve 12 letech, tedy v sedmé třídě v Čechách) a vyučuje se

tak méně než vývoj islámu a dějiny afrických království. V době Karla IV. a Jana Husa bylo ve Francii velmi bouřlivé období. Probíhala tzv. Stoletá válka (1337–1453). Nejuznávanější školou teologie je pařížská Sorbonna, ale tam se studenti dozvědí jedině tak příběh Jany z Arku, učí se o jejím mučednictví a jejím upálení s nasazenou potupnou mitrou v roce 1431. Většinou se nikdo už nezmiňuje o tom, že byla odsouzena soudci, mezi nimiž byli i ti, kteří se před 17 lety podíleli na odsouzení Mistra Jana Husa (Cauchon, biskup z Beauvais).

Naštěstí, jednak díky turistice v České republice a také díky vysílání historických pořadů v televizi a také díky Internetu, vstupuje i ve Francii jméno Jana Husa do povědomí. O Janu Husovi jsou k dispozici francouzsky psané vynikající knihy a také francouzské pře-

Myslím si, že *alelidé* jsou docela v pořádku. Nezdídko jsem sám jedním z nich, sunu před sebou to tučné *ale*, jako když na Vltavě posuvná loď před sebou sune nákladní člun, nebo jako nepřehlédnutelná obří vlna potlačování, stejně tak mám já své námitky a svoji kritiku, ten klín ve dveřích, tu houbu na dortu, toho červa v židli, nemohu být bez výhrad, beze zbytku, bez kudrlinek, jsem zaujatý, nemohu milovat, musím mít poslední slovo, jsem ve stavu sehnutosti, zajece svého *ale* a nosím to všude stále sebou jako trestanec svoji železnou kouli.

Já opravdu věřím, že člověk takový je

a neosvobodí se sám od svého *ale*. Avšak já se učím od Ježíše, že v případě pravdy to *musí* jít jinak. Když jde o pravdu, nemůže být výhrad. Pravda nesnese žádné *ale*. Před ní se nemohu ukrýt. Já věřím, že v případě pravdy to *může* jít i jinak, protože bezpodmínečná životní cesta Ježíšova mne činí svobodným, protože on zůstal v pravdě, protože on mne pozdvihuje.

Bůh chce, abychom měli přímé vztahy, a on nám pomáhá je platit pravdou. Ve třech městech, ve třech církvích, ve třech zemích.

Bůh buď s námi. Amen.

Rozloučení s MUDr. Vojtěchem Zikmundem

25. března zemřel ve věku 90 let náš milý bratr Vojtěch Zikmund, dřívější kurátor našeho sboru. Mnozí z nás na něj myslí s vděčnou vzpomínkou. Připomeňme si jeho život slovy, která zazněla při pohřebním shromáždění 1. dubna 2015 na Vsetíně.

Naše úzká i širší rodina se loučí se svým milým a drahým, vy ostatní s bratrem, přítelem, starším kolegou, panem dr. Vojtěchem Zikmundem.

Narodil se 18. ledna 1925 v Poděbradech v továrnické rodině. Dětství měl nepochybně zajištěné a příjemné. Po letech pak přihlížel tomu, jak soudruzi zatočili s jeho rodiči, a po dalších letech buržoazní synek v restitucích fabriku nedostal.

Ostatně majetek nebyl jeho životním tématem a zájmem.

Jeho hlavním celoživotním zaměřením bylo hledání, hledání v oblasti náboženské a politické. Ledacos našel, ledacos opustil. Nicméně se zdá, že jeho hledání má dvě trvalé konstanty: jednak postupné zakotvení v evangelické víře a za druhé podoba spravedlivé sociální společnosti.

Jeho mládí si sem tam vesele připomínáme při sledování filmu „Hrdinný kapitán Korkorán“ s Vlastou Burianem. Inu Poděbrady 30. let! Vyrůstal tam v rodině vlažně katolické, byl pokřtěn, docházel na náboženství. Ve školních letech se velmi zajímal o českou historii, což ho přivedlo do prvních kontaktů s českou reformací.

Nastává konec první republiky a poté německá okupace. Tatínek Oldřich poslouchá tajně Londýn, synek Vojta sleduje postup Rudé armády na východě. To je logické pro jeho osobní i obecnou další historii: Všechny generace zklamáné mnichovskou zradou a nevěrohodností demokratických spojenců začínají hledat, ale spíše tápat jinde. Mnozí se domnívají, že v ruském carismu, který si říká komunismus, je i pro nás Středoevropany zajištěna budoucnost a lepší zítřky. Ale počínání lidí v dějinách nelze zjednodušeně moralizovat, dějinám a lidem, kteří se v nich pohybují, je třeba porozumět, zvláště v převratných dobách: Konec války, osvobození ze dvou stran, obnova státu, víra v sovětskou alternativu společenského uspořádání, orientace české i světové inteligence silně doleva, panický strach z další války ještě strašnější, studená válka provázená vůlí po mírovém soužití. – Tohle je vnější rámec života Vojtěcha Zikmunda a jeho rodiny v 50. a 60. letech.

Konec války znamená pro něj osobně studium lékařství. Bylo to v Hradci Králové v blízkosti profesora Pavla Lukla a v blízkosti evangelického faráře Jana Amose Pellara, který mu přibližuje evangelickou víru. Ale (podle bible) víme, že s vírou souvisí láska. Tou dobou přijížděla k Pellarům a Luklům jejich neteř Alena Hromádková, dcera světově proslulého teologa i politického aktivisty J.

L. Hromádky. S rodinou žila několik let v americkém exilu. Mladí zamilovaní zjistili, že mají hodně společný pohled na život. A tak on „jako velmi nezralý evangelík“ – jak o sobě říká – si troufl požádat princetonskou studentku o ruku.

Začalo to evangelickou vírou, rozkvetlo to do manželské lásky (ostatně celoživotní) a jako třetí zbývá (podle bible) naděje – naděje na příchod dětí a vytvoření rodiny. To se v jejich případě povedlo – počítám – na 350 procent. Proč tolik? Protože stoprocentní česká rodina má normálně dvě děti.

Lednovou oslavu jeho devadesátin jsme doprovodili písničkou, parafrází známé dětské lidovky: „Když jsem na světě náky to léto, vysloužil jsem si potomstvo za to: Potomci – to já chci, děti jak smetí, když se dívám k nebi, čáp už zas letí: Ta Evička má Pavlíčka, ta Alena bezva žena, Vladimír nese mír, ten Vojtěch bere dech, ta Janinka nic neflinká, ten Martin nemá stín, ten Marek církvě rek.“ Citoval jsem 7 prvních slok, ale následovalo dalších 21 podle počtu vnučat. 14 pravnoučat už jsme raději nezařadili pro neúnosnou délku písně. Jejich jména a pořadí si pradědeček přeříkával i na smrtelné posteli.

Nyní trochu zeměpisu severních Čech. Bydliště a zaměstnání postupně: Liberec, Poniklá, Semily, Varnsdorf. Pracovitý a svědomitý lékař Zikmund si nejednou stýská, jak opouští rodinu kvůli práci. Do těchto časů spadají i nezapomenutelné vzpomínky (prozatímních) 5 dětí na mnohdy dobrodružné okamžiky v suetském pohraničí.

Ale zeměpisný pohyb pokračuje: Vsetín – pro rodinu (biblicky vyjádřeno) „město na hoře ležící“, i když situováno do pořádného dolíku, ale hory ko-

A ani po tisíci letech Britové nezapomněli, kdo stojí u počátku i konce všech věcí. Na sklonku první světové války se na britských vojenských hřbitovech, na hrobech neznámých vojáků objevil nápis: **Known unto God** (je to část verše, který zní: *Known unto God are all his works from the beginning of the world*, jak překládají kraličtí: **Známát jsou Bohu od věků všechna díla jeho** (Sk. 15, 18)). Vojenský život má svůj řád i na vojenských hřbitovech, obrat od zapomení ve smrti k životu v Boží známosti byl řádně schválen komisí pro válečné hroby Britského společenství. Za tím, že se z neznámých mrtvých bojovníků stali lidé, jejichž příběhy zná Bůh, nestojí myšlenky faráře nebo teologa, nápis života a naděje na hroby neznámých vtiskl nešťastný otec, jemuž září roku 1915 vzalo syna, a on se do konce svého života nedozvěděl, kdy a kde byl John Kipling, jeho „boy Jack“, pohřben. Rudyard Kipling stojí ještě za dalším poselstvím, které k nám promlouvá z válečných hřbitovů Brit-

ského společenství. Bývá na nich „Památeční kámen“, připomínající oltář s vytesaným nápisem: **„Their Name Liveth For Evermore“**. Není to výzva, abychom si památku padlých uložili ve svých srdcích na věčné časy. Je to stejný výraz víry, že u Boha není nikdo zapomenut. V ekumenickém překladu verš zní: *Jejich těla byla v pokoji pohřbena, ale jejich jméno žije v dalších pokoleních.* (Sírachovec 44.14,) a uzavírá oddíl, na jehož začátku čteme: (Sírachovec 44, 6–9): *Byli to muži bohatí, obdaření silou, kteří pokojně žili ve svých příbytcích. Ti všichni byli váženi u svých současníků a za svého života byli předmětem chlouby. Někteří z nich nechali po sobě jméno, které hlásá jejich chválu. Po jiných není ani památka; jsou mrtví, jako by nikdy nebyli žili, jako by se nikdy nebyli narodili, a stejně tak jejich děti. Ale nebudou zapomenuty spravedlivé činy mužů, jimž se dostalo milosrdenství. A proto „jejich jméno žije“*

Až roku 1992 byl rozpoznán hrob Johna „Jacka“ Kiplinga, po němž se ptal jeho otec v básni „My boy Jack“. Ale vítr, který pak přiletěl do Anglie s přílivem, už neměl komu říci, že ví, kde jeho chlapec leží. Hrob Rudyarda Kiplinga je ve Westminsterském opatství, a tam je i hrob, do kterého byla 11. listopadu 1920 uložena francouzská půda s ostatky neznámého bojovníka pod desku, na které najdeme nápisy: *„Pán zná ty, kdo jsou jeho“* (2 Tim 2, 19) a *„V Kristu všichni dojdou života“*. (1. Kor 15, 22).

U Hospodina není důležité, jestli jsou jména jeho stvoření vytesána do kamene nebo jsou lidmi zapomenuta, jako by se jejich nositelé nikdy nenarodili. Bohem zapomenuta nebudou jména, příběhy ani činy žádného z jeho stvoření, to je po-

Poutnický program „V kole po kostelech s mistrem Janem Husem“

- Betlémská kaple
- Kostel sv. Mikuláše
- Kostel U Salvátora
- Kostel Matky Bvoží před Týnem
- Kostel Martin ve zdi
- Kostel sv. Michala
- Rotunda Nalezení sv. Kříže

5. a 6. července Putování po pražských kostelích spojených s českou reformací,

poutnický program pro děti a jejich rodiče a pro zájemce o historii. Za vyplněný

Neznámý vojn

I když bitva skončila před více než dvěma stovkami let a jména císařů i cara, kteří ji vedli, jsou léta vytesána v kamenné kráse náhrobků, stále se ještě občas najdou v blátě slavkovských polí lidské kosti. Odneseny do Mohyly míru, jsou jednou ročně uloženy do kostnice. Či byly a s kým prožívaly radosti a smutky života, se nedozvíme, a někdy o sobě ani neprozradí, zda patřily vojákům ruským, rakouským nebo francouzským. O více než sto let po Napoleonově slavném vítězství, když se po Evropě znovu válčilo a na bitevních polích znovu zůstávala bezjejmenná těla, objevily se hroby s nápisem „neznámý vojn“, britské, rakouské, ruské, italské. A po válce, ve které tito neznámí vojíní položili své životy, vyrostly v Evropě památníky, většinou okázalé, a

pas odměna na Ovocném trhu

Prohlídka husitské Prahy

po stopách mistra Jana Husa Hus a husitská Praha
Místa spojená s mistrem Janem Husem a českou reformací

Slavnostní zakončení Husovských slavností 2015

Obecní dům, nám. Republiky

6. července

19:30 Slavnostní večer k 600. výročí mistra Jana Husa, FOK, premiéra skladby Credo mistra Jana od J. Krčka
– představení zlaté mince vydané k 600. výročí mistra Jana Husa

jako se dříve v základech kostelů ukládaly ostatky svatých, tak našly nyní v jejich základech místo odpočinku těla vojáků, o nichž nebylo a není známo, jak se jmenovali a jaký byl příběh jejich života. Národ si u těchto památníků připomíná své padlé a cenu svobody. Přes všechny pocty, slávu a čest, která je neznámým vojnům vzdávána, je jejich úděl smutný, lidský příběh je tu zredukován jen na vítězství smrti, která vymazala vše, kromě sebe samé.

A přesto se vítězství smrti nad neznámým vojnem dá obrátit k naději. Deváté století přineslo na britské ostrovy zákoník, který začínal slovy: „*I mluvil Bůh všechna slova tato, řka: Já jsem Hospodin Bůh tvůj, kterýž jsem tě vyvedl z země Egyptské, z domu služby.*“ (Ex 20; 1– 2).

lem dokola jsou nádherné. A což teprve lidi: vřelé přijetí Horním sborem, báječní sousedé kolem Smetanovy ulice, senior Emil Ženatý, příbuzní v Hodslavicích, v Olomouci... A do toho přicházejí na svět Martínek a Mareček. Prý „oba se měli k světu“. Rodina Zikmundova se intenzivně zapojila do zdejšího sborového života. Doktor Zikmund pracuje – až po odchod do důchodu – jako internista–revmatolog na vsetínské poliklinice. Kromě toho koná návštěvy nemocných po rodinách, což ho vede k zájmu o hlubší pastorační práci. Prožívá radostné, ale nakonec tíživé roky faráře Blahoslava Šourka.

Lékař začíná pošilhávat po práci kazatele. Pro manžele Zikmundovy nastává v roce 1989 údobí spojené s životem a duchovenskou činností ve Vizovicích. V obou zůstávají vřelé vzpomínky na tamní lidi, členy sboru i ostatní: Hezky přijati, oba zapojeni do sborové práce, hodně návštěv, potěšování zarmoucených, osobní přátelství a kontakty trvající doposledka. Včetně péče o zahrádku: „Co by tomu řekli katolíci, kdyby nebylo vypleto!“

Zeměpis nekončí. Ačkoliv Zikmundovi se chtějí z Vizovic vrátit na Vsetín, kde udržují byt, okolnosti si vynutily odchod do Prahy. Manželka Alena se stává sekretářkou na synodní radě a po pěti letech řádného studia úspěšně absoluuje bohosloveckou fakultu. Vojtěch se stává kurátorem ve sboru na Vinohradech, který je s rodinou spojen mnohými vazbami saha-

jícími hluboko do minulosti. A kdoví, zda to nebyly resty tajného katolictví, když za Zikmundova kurátorování se v průčelí reformovaného kostela objevily namalované figury váženého Miroslava Rady. Byl nakonec rád, že mu ty obrazy schválili Smolík, Filipi i synod.

Následuje už volný pohyb mezi Prahou a Vsetínem a nakonec trvalé usazení na Vsetíně. To souvisí s jeho zhoršujícím se zdravotním stavem, až nakonec s nepohyblivostí. Ale mysl je stále svěží, bystrá, zájem všestranný, a – především srdce vlídné, laskavé, soucitné, stále na svém místě, to nikdy nepodléhalo žádným zeměpisným přesunům na jinou stranu. Navíc vysoko vyzdvihněme domácí zázemí: obdivuhodná péče manželky Aleny, pomoc dětí, od těch zeměpisně nejbližších nejintenzivnější. Jsou tu občasné pobyty v zařízení Diakonie na Ohradě, kde ožije jako bujarý mladík, který zapomene na vozík, tančí se sestřičkami a lebedí si: „To byl trháč!“ Nakonec lékař přijímá od svých mladších kolegů kvalitní péči ve vsetínské nemocnici. Když se poslední večer loučil s ženou a dcerou, pravil s širokým úsměvem: „Já vidím to, co nevidíte vy.“

V lednu jsme mu společně zazpívali přání: „Z vozíku zamávej létajícím ptákům, přibližuj se s nimi nahoru k oblakům, oni i ty přec patříte k dobrákům.“

Rodině zamával, odebral se nahoru, když zemřel 25. března ve věku 90 let.

Pavel Otter

Při příležitosti 80. narozenin bratra Vojtěcha Zikmunda vyšel v Hroznu s ním rozhovor, který je možno si připomenout v rubrice Výběr z Hroznů na stránkách vinohrady.evangelnet.cz, konkrétně na odkazu

http://vinohrady.evangelnet.cz/hrozen/index_vyber.php?txt=003_0010

HUSOVSKÉ SLAVNOSTI 2015

Multižánrový program v centru Prahy
Staroměstské náměstí, Praha 1

5. července

17:45 Pražský žesťový soubor
18:00 Slavnostní zahájení – koncert Moravské filharmonie Olomouc
20:30 „Hus až do konce“ – divadlo, autor textu a hudby M. Orson Štědroň, režie A. Laštovková Stodolová a SKUTR

6. července

9:00 Průvod k sousoší mistra Jana Husa – *průvod se řadí u Rudolfiny*
9:45 Dechový orchestr z Oldřichovic
10:00 Zahájení
10:15 Domažlická dudácká muzika
11:00 Hradišťan
12:00 Ústřední hudba Armády ČR
13:00 Vystoupení pěveckých sborů s mezinárodní účastí
13:50 Příchod divadelního průvodu
14:00 Smetanovi filharmonici Praha
15:00 Let's go – spirituály
16:00 Spirituál kvintet
17:00 Ekumenická bohoslužba
18:00 Koncert pro mistra Jana Husa – *Tata Boys, Poletíme a další*
20:30 Oratorium Mistr Jan Hus – autor hudby a textu R. Pachman
22:00 Tichý průvod se svícemi k Vltavě
Každou celou hodinu vystoupí odborníci a herci v moderovaných vstupech

Divadlo Kalich, Jungmannova 9

5. července

22:00 České nebe – *Žižkovské divadlo Jára Cimrmana*

6. července

13:30 České nebe – *Žižkovské divadlo Jára Cimrmana*

Středověké tržiště. Ovocný trh, Praha 1

6. července

Celodenní program pro děti i rodiče
12:00 Louskáček, *Loutkové divadlo Kozlík*
13:00 Šermířské vystoupení, *Pani z Hradce*
14:00 Jak šel kozlík do světa, *Loutkové divadlo Kozlík*
15:00 Šermířské vystoupení, *Pani z Hradce*
Po celou dobu programu doprovodné aktivity, rukodělny, předvádění řemesel, soutěže hry apod.

Duchovní programy
Betlémská kapele, Praha 1

5. července

14:00 „Mistru Janu Husovi s láskou“ duchovně kulturní setkání a slavnostní odezdání zvonu „Mistr Jan Hus“ účinkují: A. Strejček, Š. Rak, Musica Bohemica, Kvintus, Pražští pěvci, Ensemble Inégal

6. července

15:00 Tradiční bohoslužba k uctění památky mistra Jana Husa

Staroměstské náměstí, Praha 1

6. července

17:00 Ekumenická bohoslužba, slavnostní

shromáždění všech účastníků pod širým nebem

Hus historický
Kostel sv. Mikuláše, Staroměstské náměstí, Praha 1

Celý program česky/anglicky

6. července

10:00 Přednáška prof. J.B.Lišky – Nejnovější bádání o mistru Janu Husovi
11:00 Beseda o knize Jan Hus s autorem prof. F. Šmahelem
12:00 Přednáška br. E. Smolíka – Mistr Jan Hus v legiích, s ukázkou historických praporů
13:00 Panelová diskuse na téma „Mistr Jan Hus dnes“ za účasti prof. Čorneje a dalších hostů

Hus ekumenický

Kostel U Salvátora, Salvátorská 1, Praha 1

5. července

16:00 Zahájení výstavy „Reformace v různých zemích“
20:00 Večer věnovaný problematice rasismu a útlaku ve společnosti

6. července

9:30 Přednáška dr. Petera Moréeho na téma „Úvod do české reformace a mistr Jan Hus“
anglicky/německy
11:00 Panelová teologická diskuse za účasti kardinála Miroslava Vlka, prof. Margot Kässmann (EKD) a Ing. Daniela Fajfry
česky/anglicky/německy

Oratorium Johan Hus (Carl Loewe), Pfilharmonia Chor Reudingen e.V., pěvecký sbor Berzingen a Komorní orchestr Ebingen pod vedením Martina Künstnera, Německo

Hus současný

Kostel Martin ve zdi, Martinská 8, Praha 1

6. července

10:30 Koncert Tomáše Najbrta
11:00 Přednáška prof. J. Nechutové – Mistr Jan Hus a jeho význam pro dnešní společnost
11:45 Uvedení výstavy „Mír“, autorka Kornélia Kolářová Takácsová
12:30 Panelová diskuse k tématu veřejné sbírky – Humanitární pomoc lidem ze Sýrie
14:00 Scénické čtení s texty mistra Jana Husa
15:00 Komponovaný program se čtením Husových textů, hudební doprovod skupina Oboroh
18:00 Promítání dokumentárního filmu „Návrat do Homsu“ o válce v Sýrii (vítěz nezávislého festivalu Sundance 2014)
19:30 Diskuse s fotoreportérkou Jarmilou Štukovou a promítání fotografií z uprchlických táborů v Iráku

Belémská kapele, Praha 1

6. července

14:00 Slavnostní odhalení uměleckého díla na stěně Betlémské kapele